

Verkiezingsprogramma 2019-2023¹

CDA Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

Samen werken aan water!

11	<i>Inhoudsopgave</i>	
12		
13		
14	Inhoudsopgave	2
15	1. Inleiding	3
16	2. Duurzaamheid	7
17	3. Waterveiligheid	9
18	4. Schoon water	10
19	5. Voldoende water	12
20	6. Betaalbaarheid en organisatie	15
21		
22		

1. Inleiding

23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72

Het waterschap is Nederlands oudste vorm van een bestuur. De noodzaak van samenwerking staat al eeuwenlang voorop. Zonder samenwerking houdt niemand droge voeten in de Nederlandse waterdelta. Natuur, landbouw, recreatie en bewoning komen steeds dichterbij elkaar en het veranderende klimaat eist ondertussen meer ruimte voor water. Deze uitdagingen vragen meer dan ooit om samenwerking tussen inwoners, maatschappelijke verbanden en de overheid. Niet morgen, maar vandaag!

We kunnen in Nederland onder de zeespiegel wonen en werken en een goed draaiende economie in stand houden. Goed waterbeheer door de functionele overheid is daarbij cruciaal. Voor het CDA zijn de waterschappen daarbij onverminderd van belang.

Water is essentieel voor leven. Voor inwoners, ondernemers, maar ook voor de flora en fauna die in onze regio's zo mooi is. Voor de toekomst van onze kinderen en de wereld waarin zij leven, voelt het CDA verantwoordelijkheid voor een goede waterbalans. Niet te veel water, waardoor we natte voeten krijgen, maar ook niet te weinig, waardoor het leven uit onze regio verdwijnt. Daarnaast is het van belang dat het water schoon is. Niet alleen voor het waterleven op zich, maar ook voor ons drinkwater en het verbouwen van voedsel.

Waterschap in de samenleving

Het waterschap is al lang niet meer een geïsoleerd bestuurlijk orgaan dat zich alleen richt op haar kerntaken, zoals veiligheid, voldoende en schoon water. Daarbij streeft het waterschap naar permanente verduurzaming bij de uitoefening van deze kerntaken. Het waterschapsbestuur geeft de kaders aan voor deze kerntaken. De realisatie en de inrichting daarvan gaat in samenspraak met de omgeving: gemeenten, burgers, recreanten, agrariërs en omwonenden.

Tot de kerntaken behoort ook verantwoordelijkheid nemen in het reguleren van de gevolgen van de klimaatveranderingen en bodemdaling. Denk hierbij aan meer neerslag, periodes van droogte, storm, opwarming van de aarde, maar ook veenoxidatie. Samenwerking en afstemming met gemeenten, provincies, bedrijfsleven, kennisinstellingen en inwoners is absoluut noodzakelijk om maatregelen inzichtelijk en uitvoerbaar te maken.

Het CDA in Waterschap Amstel, Gooi en Vecht: behaalde resultaten

Afgelopen periode is, mede dankzij constructieve opstelling en actieve inbreng van de CDA-fractie in het algemeen bestuur, de deelname aan het Dagelijks Bestuur en een belangrijke inbreng in het coalitieprogramma¹, het bestuursakkoord 2015-2019 'Waterbewust' veel bereikt:

- Zo is in 2017 het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen ondertekend. Hierdoor werken AGV, provincies, gemeenten, natuurbeheerders, belangenverenigingen en ondernemers samen aan goede waterkwaliteit door het baggeren en herinrichten van de Loosdrechtse Plassen. Hierdoor krijgen de plassen eindelijk weer de uitstraling die het verdient en dit komt de recreatie en natuur ten goede.
- De diepe polders van waterschap AGV (droogmakerijen) hebben last van brakke (zoute) kwel. Zout heeft een negatief effect op de waterkwaliteit en natuur en landbouw in de omliggende polders. AGV onderneemt daarom verschillende acties en doet onderzoek om het effect van brakke kwel te beteugelen. Zo wordt onderzocht of het brakke kwelwater van de Horstermeerpolder is te gebruiken voor de bereiding van drinkwater. Hierdoor zou doorspoeling met zoetwater van de Horstermeerpolder niet meer nodig zijn, doordat de waterkwaliteit in deze polder omhoog gaat.

¹ Het CDA neemt deel aan het Dagelijks Bestuur van waterschap Amstel, Gooi en Vecht in een coalitie met VVD, PvdA, Water Natuurlijk en Ongebouwd (LTO).

- 73 • In 2017 is de nieuwe Keur² vastgesteld, waarin afgesproken is de regeldruk te
74 versoepelen: niet overal hoeft meer een vergunning voor te worden aangevraagd.
75 Hiermee lopen we al vooruit op het principe van de nog in te voeren Omgevingswet: "Van
76 nee mits, naar ja tenzij."
77 • In 2017 is het AGV een overeenkomst met Amsterdam Universitair Medische Centra,
78 locatie 'AMC' aangegaan. Hierdoor wordt een Pharma-filter gerealiseerd, dat alle
79 medicijnresten bij het AMC uit het afvalwater haalt. Met dit project wordt een hoop kennis
80 vergaard en kan gewerkt worden aan een toekomst waarbij geen medicijnresten meer in
81 het milieu terecht komen.
82 • Ook heeft het CDA constant aandacht gevraagd voor een zo rechtvaardig mogelijke
83 verdeling van de lasten en tarieven voor de verschillende groepen van belanghebbenden
84 en categorieën van de betalers van waterschapsbelastingen. Het CDA heeft zich in het
85 bestuur van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht succesvol ingezet voor de
86 handhaving van de kwijschelding van waterschapsbelastingen voor de minst
87 draagkrachtigen en uitbreiding met de categorie ZZP-ers
88 • Het CDA heeft zich in het bestuur van AGV steeds ingezet voor een goede (financiële)
89 verantwoording, voor transparantie en voor een actieve communicatie naar de
90 ingezetenen over het waterbeheerbeleid, voor vergroting van het 'waterbewustzijn',
91 waarbij ook actief gebruik wordt gemaakt van diverse social media.
92 Het CDA heeft zich in het bestuur van het waterschap succesvol ingezet voor een 'bestuur
93 op hoofdlijnen' en een goede rolverdeling tussen bestuur van het waterschap AGV en de
94 uitvoerende organisatie Waternet.

Kernwaarde en onze vier beloften

95
96
97 Rentmeesterschap is de basis voor het handelen van de CDA-fractie in het
98 waterschapsbestuur. Dit betekent dat wij, vanuit een besef van verbondenheid tussen de
99 generaties ons geroepen weten om de zorg voor waterveiligheid en het watersysteem te
100 koppelen aan zorg voor natuur en cultuur. Goed waterbeheer is in de visie van het CDA het
101 resultaat van een goede belangenafweging en daarmee wezenlijk onderdeel van de politieke
102 besluitvorming in ons land. Daarom doen we vier beloften:

1. De uitdagingen rond klimaatverandering voortvarend oppakken

103
104
105 Waterschappen zijn dé partner van andere overheden, inwoners, bedrijven en
106 maatschappelijke instellingen als het gaat over uitdagingen als klimaatadaptatie (veilig),
107 circulaire economie (schoon water) en energietransitie (voldoende):
108

- 109 • We zien dat de klimaatverandering sneller gaat dan verwacht: wat nu goed genoeg is,
110 biedt straks geen antwoorden meer. De enorme buien die zich volgens voorspelling over
111 30 jaar zouden voordoen, vallen nu al met grote regelmaat. Het CDA vindt dat
112 waterschappen samen met gemeenten en overige samenwerkingspartners hierin het
113 voortouw moeten nemen om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen.³
114 • Vanuit het oogpunt van duurzaam en verantwoord handelen voor onze aarde, is het
115 belangrijk om goed om te gaan met de grondstoffen die we uit de bodem halen. Deze
116 grondstoffen raken uitgeput. Het CDA wil vanuit dit perspectief grondstoffen (zoals
117 cellulose en fosfaat), die nu verloren gaan, terugwinnen uit het afvalwater en ook het
118 gebruik daarvan verminderen.
119 • Het CDA streeft ernaar dat waterschap AGV binnen de kortst mogelijke tijd
120 energieneutraal⁴ zal worden, maar daarbij moet wel worden ingezet op effectieve

² In de Keur staan de regels (met name geboden en verboden) die een waterschap hanteert bij de bescherming van onder andere waterkeringen, watergangen en bijbehorende kunstwerken. Deze regels voorkomen dat dijken en oevers beschadigen. Ook zijn er regels voor het onderhoud van sloten, beken, rivieren en andere waterlopen om de waterafvoer in dit oppervlaktewater te waarborgen. Daarnaast is het waterschap bevoegd gezag voor de regulering van grondwateronttrekkingen en infiltraties. (Bron: Kenniscentrum Infomill).

³ Zie hoofdstuk 4, 'Voldoende water'

⁴ Een waterschap is energieneutraal als het energiegebruik binnen een waterschap (uitgedrukt in TJ) volledig wordt gedekt door energie uit duurzame bronnen waar het waterschap over beschikt.

121 maatregelen (resultaten, geen symboolpolitiek), waarbij voorkomen moet worden dat dit
122 structureel tot hogere lasten leidt.

- 123 • Het waterschap zoekt actief samenwerking met gemeenten en provincies, zodat bij de
124 aanleg van nieuwe woonwijken, of (grootschalige) herstructurering daarvan, in een zo
125 vroeg mogelijk stadium een optimale waterhuishouding wordt gerealiseerd. Dit helpt
126 toekomstige problemen zoals wateroverlast te voorkomen en bestaande knelpunten⁵ te
127 verbeteren.
- 128 • Het CDA wil dat waterschap AGV met gemeenten, provincies, inwoners, bedrijven en
129 maatschappelijke instellingen in het gebied naar robuuste en innovatieve oplossingen
130 zoekt om de uitdagingen van de toekomst het hoofd te kunnen bieden.

131
132 **2. Waterschappen hebben vanwege de directe belastinginning een unieke positie,**
133 **daarom ziet het CDA toe op zorgvuldige besteding van belastinggeld.**
134

135 Het CDA blijft staan voor een efficiënte en effectieve uitvoering van waterschapstaken en
136 lage lasten voor de verschillende categorieën van betalers van waterschapsbelastingen
137 (ingezetenen, bedrijven en landeigenaren). Die verantwoordelijkheid voelt het CDA naar haar
138 kiezers en achterban. Daarbij wordt de focus niet alleen gelegd op betaalbaarheid. De
139 goedkoopste oplossing is immers niet altijd de beste en kan op termijn zelfs duurder
140 uitpakken.

141
142 **3. De eeuwenoude noodzaak tot samenwerken tussen samenleving, natuur,**
143 **landbouw, stad, recreatie en bewoning blijft.**
144

145 Het waterschap stelt zich duidelijk en zichtbaar op in de samenleving. Samenwerking met
146 alle relevante gemeenten, provincies, inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen is
147 cruciaal. Zolang de focus gericht is op de lange termijn kijken we daarbij ook naar
148 onconventionele vormen van samenwerking. Het is niet of-of, maar en-en. Ieder gebied
149 binnen ons waterschap kent een eigen problematiek; het waterschap richt zich met de
150 waterinrichtingsplannen op de verschillende kenmerken van de verschillende gebieden. Het
151 CDA heeft daarbij ook oog voor het culturele erfgoed van ons waterschap.

152
153 **4. De bestuursstijl van het waterschap is open en naar buiten gericht.**
154

155 Het CDA werkt vanuit het mensbeeld dat wat goed is voor de ander, ook goed is voor jezelf.
156 Dat betekent voor het waterschap dat zij altijd in samenspraak met betrokkenen en de
157 omgeving haar taak wil invullen en veranderingen in gang wil zetten. Bijvoorbeeld door als
158 waterschap de waterveiligheidsopgave te schetsen en de ruimtelijke inpassing vervolgens
159 met de omgeving ontwerpen. Medewerkers en bestuurders van het waterschap zijn
160 ambassadeurs van het waterschapswerk. Zij dragen bij aan een transparante
161 bestuurscultuur door actief uit te dragen wat het waterschap doet, waar wij voor staan en wat
162 de doelen zijn.

163
164 Het CDA wil dat het waterschap samen met de omgeving haar taak oppakt. Alleen dan kun
165 je rekening houden met de karakteristieken van het gebied. Veranderingen moeten zo
166 worden aangepakt dat die zich verbinden met de waarden van de regio. Ieder gebied heeft
167 zijn eigen waarden.

168
169 Daar waar burgers taken zelf kunnen oppakken, wil het CDA dat stimuleren vanuit het
170 zelforganiserend vermogen van de samenleving. Participatie en initiatieven uit de
171 samenleving blijven we stimuleren en faciliteren.
172
173
174

⁵ Zoals de wijk Broekland bij Breukelen

175 *Internationale samenwerking*

176 De waterschappen delen de eigen kennis en expertise ook met andere landen om het
177 waterbeheer aldaar op orde te krijgen. Bij voorkeur in samenwerking met andere
178 waterschappen (Dutch Water Authorities) zetten wij onze expertise van het water
179 internationaal in. Door het uitwisselen van kennis en het bieden van noodhulp in geval van
180 rampen. De waterschappen leren hier ook zelf van en vergroten zo de eigen innovatiekracht.
181 De Nederlandse waterschappen werken hierbij in lijn met de onlangs gesloten 'Blue Deal'
182 nauw samen met de ministeries van Buitenlandse Zaken en Infrastructuur en Waterstaat.
183 Voor medewerkers is het een kans om in een andere context nieuwe ideeën en ervaringen
184 op te doen, waar het eigen waterschap weer van profiteert. Het maakt het waterschap, en in
185 ons geval Waternet, bovendien tot een aantrekkelijke werkgever, zeker voor jonge mensen.

186

187

188

189

2. Duurzaamheid

190
191
192 Het CDA is voor duurzaam waterbeheer: Wij zetten ons actief in voor het behoud van
193 grondstoffen en schoon water in een gezonde natuur met voldoende biodiversiteit. Dat
194 vraagt dat we als waterschap verder kijken dan ons eigen belang en onze eigen tijd. Beheren
195 en beheersen zijn niet voldoende. Om een betere samenleving achter te laten zijn
196 inspanning, creativiteit en innovatie nodig.
197 Uitgangspunten daarbij zijn de begrippen People, Planet en Profit, een optimale balans
198 tussen mens, aarde en het profijtbeginsel, maar ook de nadruk op de circulaire economie,
199 waarbij het behoud van grondstoffen de basis is. Duurzaamheid hoeft niet duur te zijn.
200
201 Het CDA zet, door onderzoek en de toepassing van nieuwe technieken, in op de
202 terugwinning van grondstoffen. Afvalwater wordt daarbij gezien als een onderdeel van de
203 voedselketen. Immers we voeden ons met de producten van land en water. Bij de huidige
204 wijze van zuiveren gaan belangrijke grondstoffen verloren. Stoffen als fosfaat, stikstof.
205 Daarnaast zijn bijvoorbeeld ook bio plastic en cellulose (uit toiletpapier) stoffen die kunnen
206 worden teruggewonnen en hergebruikt als grondstof.
207 Inmiddels is de wetgeving zodanig aangepast dat het onder voorwaarden ook mogelijk is om
208 bepaalde teruggewonnen stoffen, zoals bijvoorbeeld struviet, te hergebruiken.
209
210 De waterschappen leveren een belangrijke innovatieve bijdrage aan de energietransitie. Al
211 meer dan 40 jaar gebruiken waterschappen zuiveringsslib voor het opwekken van energie
212 door vergisting. Met deze ruime ervaring zijn verschillende zuiveringen uitgebouwd tot
213 energiefabrieken. Steeds meer gecombineerde bio-parken, waarin verschillende organische
214 stoffen en mest worden vergist, krijgen vorm. Vaak ook in combinatie met het terugwinnen
215 van grondstoffen. Ook uitstromend water en verval bij stuwen zijn mogelijkheden om energie
216 op te wekken, maar door de geringe hoogteverschillen, het gering verval in het werkgebied
217 van AGV lijken de mogelijkheden daartoe beperkt.
218
219 Het CDA zet in op gezuiverd en schoon water dat probleemloos kan worden gebruikt door
220 agrarische bedrijven, industrie en voor recreatie, maar vooral ook voor de bereiding van
221 drinkwater. Door samenwerking met andere overheden, onderwijsinstellingen,
222 maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven worden problemen gezamenlijk opgelost.
223 Vanuit het 'Deltaplan Waterkwaliteit en zoetwater' worden vanuit de centrale overheid
224 verschillende doelen nagestreefd, waarbij de Waterschappen een belangrijke betrokkenheid
225 hebben.
226
227 Uit onderzoek bij zorginstellingen, rioolwaterzuiveringen en van het oppervlaktewater blijkt
228 dat er resten van geneesmiddelen en andere natuur-vreemde stoffen in het watermilieu
229 terecht komen die niet worden verwijderd of afgebroken. De RIVM heeft aangegeven dat het
230 watermilieu hierdoor negatief wordt beïnvloed of zelfs wordt verstoord. Hoewel het effect op
231 lange termijn nog moeilijk is te voorspellen, vindt het CDA dat gezamenlijk met betrokken
232 partijen (producenten, verstrekkers, gemeenten en waterschappen) moet worden gewerkt
233 aan oplossingen. Naast aanpak aan de bron is het toevoegen van een aanvullende
234 zuiveringstrap bij de rioolwaterzuiveringen op zich geen discussie, echter de vraag is
235 wanneer. 90% van het geneesmiddelengebruik vindt plaats in gewone huishoudens,
236 waardoor de restanten in de riolsystemen terechtkomen. Het waterschap moet in de
237 komende jaren beslissen of de rioolzuiveringen met nog meer extra zuiveringstrappen
238 moeten worden uitgebreid. Door de STOWA⁶ is een rapport opgeleverd waarin **de 'hotspot'**
239 van verontreinigingen door geneesmiddelen zijn vermeld. Dit is een eerste richtlijn op waar
240 zuiveringen moeten worden uitgebreid met installaties die ook de resten van
241 geneesmiddelen uit het afvalwater halen.

⁶ Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer

242
243 Doordat het gezuiverde water van de rioolwaterzuiveringen steeds schoner wordt en
244 constanter is van kwaliteit, is het ook steeds beter geschikt als industriewater. Ook kan
245 worden geconstateerd dat de industrie steeds meer water nodig heeft. Denk hierbij
246 bijvoorbeeld aan de koeling van grote datacentra. De rioolwaterzuiveringsinstallatie als
247 (industrie)waterfabriek raakt mede daardoor steeds in opmars.

248
249 Een aanvullende trap voor geneesmiddelen kan in die zin ook kansen bieden voor de afzet
250 van het gezuiverde water voor industriële toepassingen. Voor de toekomst kan dit betekenen
251 dat de locatie van een (centrale) rioolwaterzuivering mede wordt bepaald door de
252 mogelijkheid van de afzet van het effluent aan de industrie.

253
254 ***Dit betekent concreet:***

- 255 ● Maatregelen om met het veranderende klimaat om te gaan is de centrale
256 duurzaamheidsopgave. Zie daarvoor hoofdstuk 3 en 5.
- 257 ● Het CDA wil dat, naast het eigen onderzoeksstichting STOWA, nog meer wordt
258 geïnvesteerd in de samenwerking van waterschappen met kenniscentra zoals de TU-
259 Delft en Wetsus. Fundamenteel en toegepast onderzoek zijn belangrijke pijlers voor
260 de innovatie op watergebied voor de toekomst.
- 261 ● Het CDA vindt dat ‘hinderende wet- en regelgeving’ nog steeds een aandachtspunt is
262 voor de legalisering van teruggewonnen producten, ook voor de handel in Europees
263 verband. Denk hierbij ook aan het transport van voedingsstoffen naar gebieden waar
264 deze in het kader van de bodemvruchtbaarheid gewenst zijn.
- 265 ● Het CDA vindt dat het voor de afzet van grotere hoeveelheden teruggewonnen
266 producten afkomstig van meerdere Waterschappen, het de voorkeur verdient om
267 samen te werken in een professionele afzet en kwaliteitsbewaking van het
268 betreffende product. Voor de afzet van de producten zal een erkend
269 kwaliteitssysteem en keurmerk moeten worden opgezet.
- 270 ● Het CDA zet in op Waterschappen als energieleveranciers. Naast energiebesparing
271 op alle Waterschapswerken wordt de opwekking en levering van duurzame energie
272 verder geoptimaliseerd en geïntensiveerd. Combinatie met andere vormen en
273 eigenaars van biomassa worden gestimuleerd, zoals bijvoorbeeld bij Waterschap
274 Vallei en Veluwe in Apeldoorn.
- 275 ● Dat Waterschappen ‘Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen’ is voor het CDA
276 vanzelfsprekend

277

3. Waterveiligheid

278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326

Het waterschap werkt aan veiligheid. Het voorkomen of beperken van de gevolgen van overstromingen en wateroverlast hoort bij de taken. Het CDA vindt dat het waterschap de komende jaren de focus van 'investeren in dijkversterking' verbreedt naar bijvoorbeeld een meer natuurlijke inrichting van het landschap, waarin water kan worden vastgehouden of waar water zonder grote gevolgen ruimte kan krijgen. Meer ruimte voor water en aandacht voor het benutten van meekoppelkansen voor andere functies in de betreffende gebieden zoals wonen, recreatie en natuur. Dit uiteraard ook weer in zorgvuldig overleg met betrokkenen.

Mede als gevolg van toenemende stormen is de natuurlijke uitstroom via de rivieren en uitwaterende sluizen niet meer voldoende gegarandeerd. Het CDA wil ook daarom werken aan een veerkrachtig watersysteem dat de gevolgen van klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling aan kan. We beheren onze primaire en secundaire kering kwalitatief verantwoord om ons beheergebied blijvend en duurzaam te beschermen tegen overstromingen.

Bewustwording en een goede communicatie richting onze inwoners dat waterveiligheid niet vanzelfsprekend is, hoort hier onlosmakelijk bij.

Bij het uitvoeren van het onderhoud aan oevers- en kaden willen we de Kaderrichtlijn Water-inrichtingsmaatregelen en het recreatief medegebruik ten volle benutten, met als voorwaarde dat iedere betrokken partij haar eigen financiële verantwoordelijkheid neemt.

Dit betekent concreet:

- Het waterschap werkt actief aan de bevordering van het waterbewustzijn van de inwoners van het gebied en zoekt bij uitvoering van projecten naar mogelijkheden voor effectieve communicatie met betrokkenen.
- Bij het uitvoeren van onderhoud aan oevers en kaden worden KRW-inrichtingsmaatregelen⁷ en recreatief medegebruik benut.
- De watersystemen worden kosteneffectief, robuust, veerkrachtig, klimaatbestendig en ecologisch verantwoord ingericht.
- Bij het ontwikkelen en uitvoeren van plannen voor waterbergingen wordt zoveel mogelijk goede landbouwgrond ontzien, waarbij gezocht moet worden naar combinaties van functies zoals agrarisch gebiedsbeheer, natuur en waterberging.
- Maximaal inzetten op innovatieve technieken bij dijkversterking om dit beter, sneller en goedkoper te maken, de overlast voor omwonenden te beperken en de ecologische kwaliteiten te behouden.
- Vanwege de verwachte zeespiegelstijging heeft het aanpassen van de hoogte en sterkte van de dijken de hoogste prioriteit.
- Het CDA vindt dat, op basis van de nieuwe neerslagverwachtingen, de capaciteit van de uitwaterende gemalen moet worden aangepast, zodat ook in tijden van hevige regenval wateroverlast wordt tegengegaan.
- Het CDA vindt het van groot belang dat de calamiteitenprogramma's en -scenario's voor waterveiligheid, wateroverlast en watertekort, door het waterschap en de verschillende overheden up-to-date worden gehouden en regelmatig worden geoefend. Het CDA pleit ook voor een actieve rol van het waterschap in de samenwerking van overheden bij de Veiligheidsregio.

⁷ Te denken valt aan maatregelen als: extra baggeren/-verdiepen/verbreden van waterlichamen, de aanleg van natuurvriendelijke oevers, reconstructie (herprofilen) oevers en het vispasseerbaar maken van kunstwerken

4. Schoon water

327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380

Het waterschap zorgt voor een goede waterkwaliteit en zuivert daartoe dagelijks het afvalwater van huishoudens en bedrijven in het beheergebied. Het doel is vooral om de kosten van het verwerken van afvalwater voor inwoners verder te verlagen en de zuiveringsprestatie zo hoog mogelijk te krijgen.

Uitdaging voor de komende jaren is het sluiten van kringlopen in de waterketen en het (terug) winnen van energie en grondstoffen uit het afvalwater, evenals het verminderen van de hoeveelheid slib. Daartoe werkt het waterschap samen met bedrijfsleven en kennisinstututen aan innovatieve technieken. Duurzaamheid en doelmatigheid gaan hierbij hand in hand.

De aanpak van 'Nieuwe' verontreinigingen, zoals medicijnresten, microplastics en resistente bacteriën blijven ook de komende jaren hoog op de agenda staan. Voorkomen moet worden dat deze stoffen via het afvalwater in het oppervlaktewater terecht komen. Hiertoe wordt ook in Europees verband samengewerkt, want verontreinigingen in het water kennen vaak geen grenzen. Daarnaast verkennen waterschappen de mogelijkheden om met aanvullende technieken op de zuivering medicijnresten en andere ongewenste stoffen te verwijderen.

Benut en stimuleer waterrecreatie!

Het CDA vindt dat het recreatief medegebruik van ons water moet worden benut en gestimuleerd. Dit wordt in overleg met de belangenverenigingen (sportvissers, landschapsbeheerders en recreatievaart) vastgelegd en uitgevoerd, zodat iedereen kan genieten van onze watergangen en plassen.

Schoon en levendig oppervlaktewater

Schoon oppervlaktewater is van belang voor bewoners in stedelijk gebied, voor land- en tuinbouw en voor planten en dieren. Het CDA wil een gezond leefmilieu en zet zich daarom in voor een verdere verbetering van de waterkwaliteit, met de nadruk op preventie.

Kortom: Het CDA wil dat de waterschappen blijven werken aan ecologisch gezond water. Het is in ieders belang dat planten en dieren in het water kunnen blijven leven.

We vinden het daarom bijvoorbeeld belangrijk om oevers van watergangen, conform de Europese kaderrichtlijn water, duurzaam of natuurvriendelijk in te richten en zo nodig vispassages aan te leggen. Dit zorgt, behalve voor meer waterberging, voor een grotere variatie aan flora en fauna, gezonde populaties en een gezonder milieu. Daar kunnen bewoners en recreanten vervolgens van genieten.

Dit betekent concreet:

- Samen met gemeenten wordt gewerkt aan een nog betere afstemming tussen de riolering- en zuiveringstaak.
- Daar waar nog gemengde rioolstelsels liggen, wordt schoon regenwater (in samenwerking met gemeenten) afgekoppeld en gescheiden en niet langer afgevoerd naar de rioolwaterzuivering. Dit is mede van belang met het oog op de opvang van wateroverlast door de toenemende neerslagintensiteit, het frequenter en heviger regenen en het voorkomen van hoosbuien en zogenaamde clusterbuien ten gevolge van klimaatverandering.
- Er wordt actief naar duurzame oplossingen gezocht voor het verwerken van afvalwater, zoals bijvoorbeeld het (terug)winnen van energie en grondstoffen uit afvalwater.
- Een bronaanpak ontwikkelen om medicijnresten, microplastics en resistente bacteriën uit het afvalwater (en uiteindelijk dus het oppervlaktewater) te houden. Voorlichting richting inwoners en gemeenten door het waterschap is hierbij essentieel.

- 381
- 382
- 383
- 384
- 385
- 386
- 387
- 388
- 389
- 390
- 391
- 392
- 393
- 394
- Met de agrarische sector werkt het waterschap samen om de emissies en uitspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater te verminderen.
 - Terreinbeheerders en bewoners worden door het waterschap gestimuleerd om chemievrij onkruidbeheer toe te passen.
 - De zouttong vanuit het Noordzeekanaal zo efficiënt en effectief mogelijk tegen te gaan door, vooral in droge periodes, voldoende zoet water in ons systeem vast te houden.
 - In overleg met landschapsbeheerders wil het CDA natte natuur meer toegankelijk maken, zodat de mogelijkheden voor (recreatief) medegebruik van het watersysteem worden vergroot
 - Het waterschap moet de (inter)actieve voorlichting over de zwemwaterkwaliteit van de oppervlaktewateren continueren.

5. Voldoende water

395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450

Het CDA zet zich in voor een zorgvuldig gebruik van water door iedereen. Maatregelen om water vast te houden als buffer voor droge tijden zijn nodig, evenals het stimuleren van innovaties van watertoediening en hergebruik van water om verspilling tegen te gaan. Ook het benutten van wateropslag in de bodem en meer ruimte voor water, om zo ook in het kader van klimaatadaptatie meer ruimte te hebben voor opvang bij heftige buien.

Het waterschap moet zich inzetten voor een goed en robuust waterbeheer om bij dreigende wateroverlast zowel in het landelijk als stedelijk gebied snel water af te kunnen voeren. Ook zal er meer ruimte nodig zijn voor waterberging in zowel stedelijk gebied als het buitengebied. Meer groen (zoals groene daken en minder tegels in de tuin) en vasthouden van water leidt tot verkoeling en kan hittestress tegengaan.

Daar waar mogelijk werkt het waterschap mee aan het op peil houden van de drinkwatervoorziening en het beschermen van de drinkwatervoorraad in de ondergrond. De problematiek van verzilting neemt toe door de zeespiegelstijging, bodemdaling en brak kwelwater. Om de economische en ecologische waarde van de gronden in ons waterschap te behouden zullen we ons met onze partners ook moeten inzetten om de verzilting tegen te gaan.

Bodemdaling

Bodemdaling door veenoxidatie, inklinking van het veen, is een proces dat al sinds het jaar 1100 bezig is en wordt versneld door grotere drooglegging: het verlagen van het waterpeil. Omdat veengrond nogal drassig of 'slap' is, wordt voor bijvoorbeeld landbouwkundig gebruik gezorgd voor ontwatering van het veen door verlaging van het slootpeil. Hierdoor start een proces van krimp (minder volume door uitdroging), oxidatie (verbranding) en inklinking (minder opwaartse druk door wateronttrekking) met als gevolg dat de veenbodem daalt. Als reactie daarop wordt het veen weer verder ontwaterd. Daarmee is een doorgaand proces van bodemdaling ingezet. Pas als het gehele veenpakket verdwenen is, komt dit proces tot een eind. Afhankelijk van de dikte van het veenpakket zal dit proces zo'n 30 tot wel 500 jaar duren. Dit resulteert dan in een diepgelegen polder. Naast bodemdaling als gevolg van het verlagen van het (grond)waterpeil kan dit ook optreden als gevolg van het onttrekken van grondwater, en het belasten van veengrond met zware gebouwen/ wegen.

De laatste jaren nemen de problemen zoals schade aan wegen- en waterinfrastructuur, verzakkingen en aantasting van funderingen van woningen en andere gebouwen als gevolg van bodemdaling verder toe. De beheer- en onderhoudslasten nemen toe, evenals de kwetsbaarheid voor wateroverlast. Door de bodemdaling neemt het rendement van de landbouwsector af. Bovendien krijgen we door bodemdaling te maken met hogere maalkosten als gevolg van toenemende kwel en grotere peilverschillen en het vrijkomen van broeikasgassen en belasting van het oppervlaktewater met nutriënten.

Bodemdaling komt op verschillende plaatsen in Nederland voor, maar vooral in de westelijke veengebieden van ons land is de problematiek enorm. In de werkgebied van waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft de problematiek van de bodemdaling zowel betrekking op het 'stedelijk gebied', de bebouwing in dorpen en steden en infrastructuur, en op het landelijk gebied waar door de bodemdaling het waterpeil periodiek moet aangepast (peilbeheer). Het verlagen van het peil is na inklinking van het veen noodzakelijk om de landbouw te faciliteren.

Het CDA is van mening dat AGV in veenweidegebieden een toekomstbestendig peilbeheer voert, opdat de bodemdaling wordt afgeremd. Het CDA is er voorstander van dat waterschap AGV in samenwerking met andere instanties verder onderzoek doet naar nieuwe technieken (onder meer onderwaterdrainage) die de bodemdaling effectief beperken. Het CDA is voor het behoud van het veenweidelandschap en wil dat de functie van de landbouw wordt

451 gefaciliteerd (voor die gebieden waar de provincies voor de functie 'landbouw' heeft
452 gekozen) en dat die gebieden niet onder water worden gezet. Alleen in die gebieden waar
453 nadrukkelijk voor de functie 'natuur' is gekozen, is het CDA voorstander van een hoger
454 (water)peil. Het CDA ziet in de veenweidegebieden een belangrijke rol weggelegd voor de
455 agrarische sector als landschapsbeheerder.

456
457 Het CDA is er voorstander van dat het waterschap AGV in natuurgebieden en
458 recreatiegebieden streeft naar flexibel peilbeheer (in natte perioden een hoger peil en in
459 droge perioden een lager peil). Dit bevordert een betere waterkwaliteit en het beperkt het
460 onnodig in- en uitpompen van water.

461
462 *Waterkwaliteit van de Amstel*

463 De Amstel is een regenwaterrivier die in droge perioden door het geringe hoogteverschil niet
464 of nauwelijks stroomt. Hierdoor wordt zout kwelwater vanuit de diepe polders onvoldoende
465 afgevoerd. Ook het gezuiverde water van de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Amstelveen,
466 het effluent, dat geloosd wordt op de Amstel heeft nog een negatieve invloed op de
467 waterkwaliteit. Omdat in droge tijden door de geringe of afwezige stroomsnelheid deze lozing
468 blijft zweven in de Amstel (de 'Amstel-prop') moet overwogen worden de RWZI Amstelveen
469 te sluiten en rioolwater elders te zuiveren. Het CDA wil samen met gebiedspartners werken
470 aan het verbeteren van de waterkwaliteit, waarbij een eventuele vervroegde sluiting van de
471 zuivering bij Amstelveen één van de reële mogelijkheden is.

472
473 *Exoten*

474 Als gevolg van import en gebruik in particuliere vijvers, verstoren exoten steeds meer het
475 ecosysteem in het oppervlaktewater. De water aan- en afvoer wordt belemmerd en het
476 recreatief gebruik van het oppervlaktewater wordt verstoord. Vroegtijdige signalering en
477 aanpak is nodig om de gevolgschade te voorkomen en de kosten te beperken.

478
479 *Industrie*

480 Verschillende bedrijfstakken maken gebruik van oppervlaktewater voor hun productieproces.
481 Hiervoor is voldoende en schoon water een randvoorwaarde. De kwaliteit van het gezuiverde
482 water van de rioolwaterzuiveringen, het effluent, kan door geavanceerde procesregelingen
483 steeds beter worden beheerst. Hierdoor is het ook steeds beter geschikt als industriewater.
484 Kansen hiervoor moeten optimaal worden benut.

485
486 ***Dit betekent concreet:***

- 487 ● Bij inrichting van stedelijk gebied dient aandacht te zijn voor tijdelijke opslag van water in
488 de vorm van aanleg van waterpleinen maar ook verlaagde aanleg van de straat.
- 489 ● Om hittestress tegen te gaan is meer ruimte voor water en groen in het stedelijk gebied
490 nodig, wat als positief neveneffect ook de leefbaarheid en noodzakelijke berging van
491 water heeft.
- 492 ● Het gebruik van groene daken en waterbergingen in woonomgevingen stimuleren. We
493 willen actief inwoners bewust maken van de maatregelen die zij zelf kunnen treffen.
- 494 ● Verdroging van natuurgebieden willen we tegengaan door het water meer vast te houden
495 en slim om te gaan met stuwen in het gebied.
- 496 ● Het benutten van kansen om recreatief medegebruik te stimuleren.
- 497 ● Het CDA wil dat het waterschap met het peilbeheer de functie 'landbouw' faciliteert,
498 zolang de provincies niet expliciet voor de betreffende veenweidegebieden voor de
499 functie 'natuur' heeft gekozen.
- 500 ● Samen met gemeenten, provincies en het Rijk het probleem van bodemdaling
501 aanpakken door kennis te bundelen en samen naar mogelijke oplossingen te zoeken.
502 Het CDA vindt dat de problematiek van de bodemdaling moet worden gezien als een
503 algemeen maatschappelijk probleem dat gezamenlijk met lokale en provinciale
504 overheden en het Rijk moet worden opgelost en bekostigd .
- 505 ● Het CDA wil verder investeren in het vasthouden van water door het creëren van
506 voldoende berging van water.. In het werkgebied van waterschap Amstel, Gooi en Vecht
507 heeft na de dijkdoorbraak vanwege de droogte bij Wilnis in 2003 een intensief

- 508 dijkverzwaringsprogramma plaats gevonden. Het CDA is voor het intensief monitoren
509 van de veiligheid en de benodigde sterkte van de dijken, mede door inzet van nieuwe
510 innovatieve technieken zoals sensoren en satellietdata en de inzet van drones. Een
511 aandachtspunt is ook het op diepte houden van de watergangen door bijvoorbeeld het
512 baggeren voor een goede afstroming van het water.
- 513 ● Gevolgschade door exoten te beperken door een vroegtijdige aanpak te ontwikkelen, te
514 werken aan bewustwording van dit probleem bij het grote publiek en een lobby voor een
515 landelijk verbod op import en handel van invasieve exoten o.a. via tuincentra.
 - 516 ● In nauwe samenwerking met de omgeving de waterkwaliteit in de Amstel verbeteren
517
- 518

6. Betaalbaarheid en organisatie

519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574

Het CDA wil dat er doelmatig en verantwoord met uw geld wordt omgegaan. Dat betekent dat we transparant willen zijn: wat geven we waaraan uit? Dat moet voor iedereen zichtbaar zijn. Rekeningen mogen niet worden doorgeschoven naar toekomstige generaties. Het CDA blijft staan voor betaalbaarheid van waterschapstaken en lage lasten voor burgers. Als de inkomsten niet toereikend zijn om alle plannen te betalen, zullen ambities moeten worden bijgesteld, getemporiseerd of soberder uitgevoerd. Die verantwoordelijkheid voelt het CDA naar haar kiezers en achterban. We baseren ons bij onze beslissingen op het totale maatschappelijke effect van maatregelen.

Het CDA staat voor een doelmatig, doeltreffend en rechtmatig handelend waterschap. Transparantie en verantwoording zijn daarbij leidende begrippen.

Rentegevoeligheid

Waterschappen zijn in principe kapitaalintensieve organisaties met twee belangrijke type langere termijninvesteringen: waterkwantiteitssystemen (dijken, sluizen en gemalen) en waterkwaliteitssystemen (rioolwaterzuiveringsinstallaties). Een verstandig financieel beheer is daarom van groot belang. Bij de financiering van de langetermijninvesteringen moet worden voorkomen dat de rentegevoeligheid te groot wordt (door een teveel aan goedkopere leningen met een korte looptijd) en het waterschap met financiële tegenvallers te maken krijgt bij een fors stijgende rente.

Waterschapslasten

Het CDA is van mening dat belastingen niet automatisch hoeven stijgen en doet er alles aan dit zo laag mogelijk te houden. Lasten moeten eerlijk verdeeld worden over de verschillende categorieën die belang hebben bij de taken die het waterschap uitoefent. het huidige belastingsysteem knelt, dus. In het licht van de conclusies van de OESO (zorg voor een betere toepassing van het beginsel van vervuiler/gebruiker betaalt én voeg prikkels toe om verbruik te verminderen), acht het CDA herziening wenselijk. Ook moet de aanpassing leiden tot een betere ondersteuning om uitdagingen als klimaatverandering, energietransitie en circulaire economie verder te brengen. Waterschappen dienen bij het heffen van belastingen zo veel mogelijk keuzevrijheid te krijgen om specifieke gebiedskenmerken mee te laten wegen. Dit om een rechtvaardige verdeling van de lasten te bereiken .

Waterinformatie

Het waterschap verzamelt en bewerkt voor de uitvoering van haar taken heel veel informatie: Van gegevens voor technische besturing van gemalen en zuiveringen, tot waterpeil en – kwaliteitsinformatie. Informatie die breder gebruikt kan worden dan voor onszelf alleen. Het is namelijk ook een potentiële schat aan informatie voor andere overheden, burgers en bedrijven. Het CDA wil daarom dat het waterschap inzet op informatieproducten waarmee niet alleen wordt voldaan aan de wettelijke eisen van de ‘open overheid’, maar die tevens kunnen bijdragen aan het waterbewustzijn in onze omgeving, het verbeteren van het waterbeheer en vergroten van onze zichtbaarheid. Uiteraard binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders, zodat privacy is gewaarborgd. Het CDA is er voorstander van om ingezetenen actief te betrekken bij het meten van de kwaliteit van het oppervlaktewater in de eigen leefomgeving: ‘Meten is weten’ en ook dit kan bijdragen aan het ‘waterbewustzijn’. Het CDA is sterk voor verdergaande digitalisering bij het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en bij Waternet. Daarmee kan de organisatie nog meer klantvriendelijk worden en zo nodig meer en tijdig informatie verstrekken aan bewoners die betrokken zijn bij of mogelijke overlast hebben van projecten. Ook voor de organisatie kan digitalisering betekenen dat doelmatig, efficiënt en goedkoper kan worden gewerkt.

Dit betekent concreet:

- Bij investeringen hanteren waterschappen nieuwe waarden, bijvoorbeeld door een rioolwaterzuiveringstaak te zien als bron voor grondstoffen en energie (ter bevordering

- 575 van de circulaire economie). Daar waar dit door wet- en regelgevingen beperkt wordt,
576 zoekt het CDA de landelijke en Europese overheid op om dit te veranderen.
- 577 ● Om investeringen te kunnen blijven doen die betaalbaar zijn, moet er constant gestreefd
578 worden naar hogere efficiëntie en kostenbesparing. Het CDA vindt dat er zuinig met
579 middelen moet worden omgegaan (ook als die middelen van andere overheden komen).
 - 580 ● Lastenverzwaring en tariefstijging is pas aan de orde als alle alternatieven tot
581 kostenbesparing en efficiency zijn benut.
 - 582 ● Solidariteit staat hoog in het vaandel, maar ook dat de kostenveroorzaker betaalt.
 - 583 ● Het CDA is voorstander van een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid, waarbij ook de
584 ingezetenen waarvan de waterschapsbelastingen worden kwijtgescholden vanwege de
585 geringe financiële draagkracht, wel jaarlijks informatie ontvangen over de taken die het
586 waterschap verricht.
 - 587 ● Vanuit de gedachte 'meer samenleving, minder overheid' werken we aan een efficiëntere
588 organisatie, waarbij aansluiting met de samenleving centraal staat.
 - 589 ● Het is CDA vindt dat bij waterschap AGV het bestuur moet 'besturen', zich moet richten
590 op de belangenafweging en toezicht op de uitvoerende organisatie Waternet.
 - 591 ● Door de koppeling met andere projecten in de openbare ruimte, het zogenaamde 'werk
592 met werk' te maken, zorgt het waterschap voor kostenreductie en toename van de
593 kwaliteit van de leefomgeving.
 - 594 ● Om het voorziene tekort aan technisch personeel het hoofd te bieden wil het CDA stevig
595 inzetten op het aanbieden van opleidingen voor de watersector.
 - 596 ● Het CDA wil dat het waterschap inzet op het actief beschikbaar stellen en met behulp
597 van inwoners verzamelen van waterinformatie, zodat wordt bijgedragen aan het
598 waterbewustzijn in onze omgeving, het verbeteren van het waterbeheer en vergroten van
599 onze zichtbaarheid.
- 600